

ONSCHULD

Een duistere streek

Bob Nieman

Inkijkexemplaar

ONSchULD
Een duistere streek
Bob Nieman

Ambilicious Breda | Kalmthout

Eerste druk 2021
Copyright © Bob Nieman

Omslag vormgeving Probeeld | Ambilicious
Foto omslag Ton de Koning

Binnenwerk vormgeving Ambilicious
Redactie Inanna van den Berg | Ambilicious
Copyright © Ambilicious, Breda

ISBN 978-94-93210-56- 1 | NUR 332
www.ambilicious.nl

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/
of openbaar gemaakt worden door middel van druk,
fotokopie, microfilm, of op welke wijze dan ook, zonder
voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

ONSCULD
Een duistere streek

Ignorance is not innocence but sin
Robert Browning

Als nu Pilatus zag, dat hij niet vorderde, maar veel meer dat er oproer werd, nam hij water en wies de handen voor de schare, zeggende: Ik ben onschuldig aan het bloed dezes Rechtvaardigen; gijlieden moogt toezien.

Mattheüs 27:24

‘Om Plato te parafraseren – perfectie bestaat niet. Onze stad ...’ Alfonso Marès, directeur van het Museo Frederic Marès in Barcelona ziet dat zijn toehoorders in de grote collegezaal van de Facultat de Geografia i Història doodstil zijn. Op een enkel kuchje na. ‘Onze stad kent een historie waar wij ...,’ met zijn rechterhand wijst hij de zaal rond, ‘... door daar verstandig mee om te gaan, nog betekenis aan kunnen geven. Laten we dan ook vandaag met elkaar afspreken niet onze portemonnee als leidraad te nemen voor de verdere ontwikkeling van Barcelona, maar ons hart én ons verstand.’

Een minuten durend applaus is het antwoord van de zaal aan het pleidooi van de museumdirecteur. Een paar keer doet hij een vergeefse poging het podium te verlaten, door het langdurige applaus weet hij niet of dat wel zo hoort. Hij neemt een slok water. Rommelt wat met zijn papieren en kijkt verlegen de zaal rond. Als het applaus uiteindelijk wegsterft loopt hij het podium af. Tussen de rijen stoelen door gaat hij naar de uitgang. Hier en daar krijgt hij een duim of een klap op zijn schouder. Met een brede glimlach stapt hij tussen twee eikenhouten deuren de ontvangstruimte in. Een doorgang geheel in Gotische stijl.

‘Grandioos’ en ‘indrukwekkend’ zijn de woorden die hij het meest hoort. De gasten die met hem meelopen, nemen een glas van zilveren dienbladen die obers in wit tenue hen voorhouden.

Alfonso staat enigszins achteraf en veilig aan de zijkant van de met kroonluchters verlichte zaal. De voor mediterrane begrippen lange Catalaan volgt met zijn ogen enigszins timide de vele gasten die nog steeds langzaam de ontvangstruimte binnenstromen.

‘Man, man, wat een goed verhaal.’

De rector van de faculteit geschiedenis is een Duitser die moeilijk Spaans praat. De museumdirecteur brengt zijn oor wat dichterbij hem. Omgevingsgeluiden verstoren het gesprek. Beleefd knikt hij zo nu en dan met zijn hoofd.

Hij onderdrukt een zucht van opluchting als zijn vriend Rodriques hem een glas rode wijn aanreikt.

‘Ik ben blij dat je onze stad niet als een open museum ziet. Al begrijp ik dat ook wel, want hoe zou je anders je hobby kunnen uitleven,’ zegt zijn kameraad met een glimlach.

‘Levenswerk zal je bedoelen, mijn vriend. Of beter: behoud van wat mijn overgrootvader heeft opgebouwd.’

‘Je gaat me nu toch niet vertellen dat die toeristen een last voor je zijn?’

‘Zeker niet, hoewel het aantal toeristen niet echt een aanwinst is voor de sociaal-culturele waarde van de stad.’

‘Je bedoelt?’

‘Kijk eens buiten om je heen. Onze cultuurschatten zitten verborgen achter de façade van de wandelende toerist. In plaats van gevels zie je alleen nog benen en armen.’

‘Ja, ja, al is het toch ook wel prettig dat een paar van die gasten jouw museum bezoeken.’ Hij neemt een slok. ‘Niet getreurd, ik ben benieuwd wat de reacties zijn van de notabelen en investeerders morgen op mijn stuk in de krant over jou.’

‘Weet je Rodriques, ik ben ervan overtuigd dat de zorg voor het verleden ons meer opbrengt dan goedkoop kapitaal.’

‘Mooie kop voor mijn artikel, mijn vriend.’ Hij heft zijn glas om de vondst te bekrachtigen.

Zoals vaak ontbijten de twee boezemvrienden aan het Placa del Pi in de oude stad van Barcelona. Een flauw lentezonnetje zorgt voor wat warmte op het door oude platanen beschutte plein.

‘Die laatste zin van je gisteren, toch wel een beetje filosofisch,’ zegt Rodriques, stadsredacteur bij La Vanguardia.

Alfonso laat zijn krant zakken.

De journalist tikt met zijn vinger op de kop die hij boven zijn artikel heeft gezet: ‘Directeur Museo Marès pleit voor minder toerisme: “Barcelona moet geen open museum worden’.”

‘Nou ...,’ de museumdirecteur wijst een groep toeristen na die hen net luidruchtig voorbij is gelopen om zijn gelijk te bewijzen. ‘Een open museum, gepikt van Plato, realisme en utopie, weet je nog?’ zegt hij, nog steeds de toeristen nakijkend. De rolkoffers die ze achter zich aan slepen maken een hels kabaal op de granieten tegels. ‘Ik ben meer van het eerste.’ Hij draait de krant om: ‘In jouw verslag proef ik toch wel een pleidooi voor wat ik een schijnidee zou willen noemen. Heb je wel goed naar mij geluisterd gisteren?’

Zijn vriend tikt weer met zijn wijsvinger op de krant die hem wordt voorgehouden. ‘Ik heb het over cultuur als propagandamiddel, weet je nog?’

‘Ja natuurlijk, wat dacht je,’ de museumdirecteur roert met zijn lepel in zijn espressokopje. ‘Wil je nou de oude stad vergelijken met het misbruik van ... nou zeg Franco, in de trant van de ongelooflijke kunst?’

‘Nee natuurlijk niet,’ de journalist slaat zijn handen op. ‘Van ideeën kun je niet leven, mijn vriend. Van toeristen wel.’ Hij kijkt hem schimpend aan.

‘Ik leef misschien wel ván toeristen, maar ik sta vóór mijn ideeën.’ Alfonso tuurt langs zijn vriend naar een

groepje luidruchtige Koreanen. 'Een nuance wat ik in jouw artikel mis.'

'Daar heb je een punt, al weet ik niet of mijn lezers dat erg zal interesseren. Ik nodig je uit om jouw visie nog eens op te schrijven.'

'Mijnheer Marès, wat een toeval.' De hoge hakken van een vrouw met lange donkerblonde krullen tikken hard op de kasseien, hun kant op. Ze draagt een korte gebloemde jurk met een lage uitsnede. 'Grappig dat ik u hier weer zie. Gisteren nog heb ik uw boeiende voordracht aangehoord.'

Gestoord door de onderbreking kijkt hij op naar een vrouw met een licht oosterse tint. Ze heeft een kenmerkend gezicht met hoge jukbeenderen en diepliggende donkere ogen. Vragend kijkt hij haar aan.

'Oh sorry,' ze reikt haar hand naar hem: 'Maria Cordores.' Verlegen pakt hij de toegestoken hand die warm aanvoelt.

'Met wie hebben we het genoeg, mevrouw Cordores,' vraagt Rodriques, de stilte tussen zijn vriend en de mooie Spaanse doorbrekend.

'En u bent?' Ze kijkt hem bedachtzaam aan. Haar zonnebril half omhoog.

'Dat is Rodriques Castelar,' zegt Alfonso zich enigszins herstellend. 'We hadden het net over mijn toespraak.'

Ze knikt geïnteresseerd. 'Mag ik?' Zonder op antwoord te wachten schuift ze een van de stoelen bij het tafeltje iets naar achteren.

Alfonso staat op om haar te helpen en struikelt over zijn voeten. Onhandig grijpt hij het tafeltje met beide handen beet als steun.

Het gaat mee in zijn val, net als de onverwachte gaste, die moeite moet doen om niet op de grond te belanden. Zijn vriend weet net op het juiste moment de tafel in balans te houden en de koffiekopjes te redden. Lachend om het gestuntel gaat ze zitten en slaat uitdagend haar linker- over haar rechterbeen. Ze kijkt de twee een voor een aan.

'Jullie hadden het over uw voordracht, toch? Dan moet

het toch van mijn hart dat ik niet begrijp waarom een directeur van een beroemd museum niet achter het idee van nog meer toeristen zou staan.'

Hij kijkt haar vragend aan.

'Ik bedoel ...,' ze schuift iets verder naar voren. 'Zo'n indrukwekkende nalatenschap van uw overgrootvader Frederic. De prachtige religieuze voorwerpen en beeldhouwwerken in uw museum, we staan voor u in de rij. Vergeet niet de bijzondere verdieping Museo Sentimental, waar je zo heerlijk in kunt verdwalen tussen alle voorwerpen die uw overgrootvader heeft meegenomen van zijn reizen. Duizenden sigarenbandjes, zonnewijzers, en dat allemaal authentiek uitgestald in vooroorlogse vitrinekasten.'

'Dat is precies wat ik ook wil zeggen,' beaamt de journalist. 'Je zit op een schat en je weet het niet.' Als Alfonso niet reageert, richt hij zich op de vrouw: 'Mevrouw Cordores, wat brengt u bij zo'n lezing gisteren?'

Met haar diepbruine ogen kijkt ze hem ondeugend aan. Ze wendt haar blik naar de andere kant. 'Ik ben onlangs aangesteld als stadsarcheoloog bij de municipi. Ach, ik weet nog niet veel over Barcelona. Al heb ik uw museum natuurlijk vereerd met een bezoek en hoop er snel nog eens te komen.' Met haar bovenlichaam reikt ze dichterbij naar haar tafelgenoot. 'Ik heb namelijk nog een plannetje dat ik met u wil bespreken. Dat is voor later. Ik zal jullie onderonsje nu verder niet verstoren.' Ze schuift haar stoel iets naar achteren en staat op. Ze geeft Rodriques een hand. Voordat hij haar ook een hand kan geven, geeft ze hem een zoen op de wang. Met haar vinger veegt ze rode lippenstift weg. 'Tot gauw,' zegt ze tegelijkertijd iets te lang wrijvend over zijn wang.